

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

DIREKTIIVIT

NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2017/1852,

annettu 10 päivänä lokakuuta 2017,

veroriitojen ratkaisumekanismeista Euroopan unionissa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 115 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattaa erityistä lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tilanteet, joissa eri jäsenvaltiot tulkitsevat tai soveltavat eri tavoin kahdenvälisen verosopimusten ja yleissopimusten tai kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta etuyhteydessä keskenään olevien yritysten tulonoikaisun yhteydessä tehdyn yleissopimuksen (90/436/ETY) ⁽³⁾, jäljempänä 'unionin välimiesmenettely-yleissopimus', määräyksiä, voivat aiheuttaa vakavia verotuksellisia esteitä rajojen yli toimiville yrityksille. Ne aiheuttavat yrityksille liiallista verorasitusta ja todennäköisesti talouden vääristymistä ja tehostomuutta sekä vaikuttavat kielteisellä tavalla rajatylittäviin investointeihin ja kasvuun.
- (2) Tästä syystä on tarpeen, että unionissa on mekanismeja, joilla varmistetaan tällaisten kahdenvälisen verosopimusten ja unionin välimiesmenettely-yleissopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevien riitojen, erityisesti kaksinkertaiseen verotukseen johtavien riitojen, ratkaiseminen tuloksellisella tavalla.
- (3) Nykyisillä kahdenvälisen verosopimusten ja unionin välimiesmenettely-yleissopimuksen mukaisilla mekanismeilla ei ehkä saada kaikissa tapauksissa ratkaistua tällaisia riitoja ajoissa tuloksellisella tavalla. Unionin välimiesmenettely-yleissopimuksen täytäntöönpanon osana suoritettussa seurannassa ilmeni joitakin merkittäviä puutteita, jotka liittyvät erityisesti mahdollisuuteen päästä käyttämään menettelyä sekä menettelyn kestoon ja tosiasialliseen päätökseen saattamiseen.
- (4) Oikeudenmukaisemman verotusympäristön luomiseksi on parannettava läpinäkyvyyttä koskevia sääntöjä ja tehostettava toimia veronkiertoa vastaan. Samalla on oikeudenmukaisen verojärjestelmän hengessä tarpeen varmistaa, että riidanratkaisumekanismit ovat kattavia, tuloksellisia ja kestäviä. Riidanratkaisumekanismeja on

⁽¹⁾ Lausunto annettu 6. heinäkuuta 2017 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Lausunto annettu 22. helmikuuta 2017 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL L 225, 20.8.1990, s. 10.

tarpeen parantaa myös siksi, että voitaisiin vastata kaksin- tai moninkertaiseen verotukseen liittyvien, mahdollisesti suuria summia koskevien riitojen lisääntymisen riskiin, koska verohallinnot ovat ottaneet käyttöön aiempaa säännöllisempiä ja kohdennetumpia tarkastuskäytäntöjä.

- (5) Oikeudenmukaisten ja tehokkaiden verojärjestelmien saavuttamiseksi unionissa on ratkaisevan tärkeää ottaa käyttöön tuloksellinen ja tehokas veroriitojen ratkaisukehys, joka turvaa oikeusvarmuuden ja yritysmyoenteisen investointiympäristön toteutumista. Riidanratkaisumekanismeilla olisi myös saatava aikaan yhdenmukaistettu ja läpinäkyvä kehys riitojen ratkaisemiseksi, mikä hyödyttäisi kaikkia verovelvollisia.
- (6) Riidanratkaisua olisi sovellettava kahdenvälisen verosopimusten ja unionin välimiesmenettely-yleissopimuksen erilaiseen tulkintaan ja soveltamiseen, erityisesti sellaiseen erilaiseen tulkintaan ja soveltamiseen, joka johtaa kaksinkertaiseen verotukseen. Tämä saavutettaisiin menettelyllä, jossa asia saatetaan ensiksi asianomaisten jäsenvaltioiden veroviranomaisten käsiteltäväksi riidan ratkaisemiseksi keskinäisellä sopimusmenettelyllä. Jäsenvaltioita olisi kannustettava käyttämään vaihtoehtoisia riidanratkaisumuotoja, jotka eivät ole sitovia, kuten välitys- tai sovittelumenettelyä, keskinäisen sopimusmenettelyn jakson loppuvaiheissa. Jos sopimukseen ei päästä tietyssä määräajassa, asia olisi saatettava ratkaistavaksi riidanratkaisumenettelyssä. Riidanratkaisumenettelyn valinnan olisi oltava joustava siten, että voidaan käyttää joko ad hoc – tai pysyvämpiä rakenteita. Riidanratkaisumenettelyssä voisi olla muotona neuvoa-antava toimikunta, johon kuuluu sekä asianomaisten veroviranomaisten edustajia että riippumattomia ja päteviä henkilöitä, tai muotona voisi olla vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta (jälkimmäinen toisi joustovaraa riidanratkaisumenettelyn valintaan). Jäsenvaltiot voisivat valita kahdenvälisellä sopimuksella tarvittaessa myös jonkun muun riidanratkaisumenettelyn, kuten ”lopullisen tarjouksen” mukaisen välimiesmenettelyn (eli niin sanottu viimeisen parhaan tarjouksen mukainen välimiesmenettely), riidan ratkaisemiseksi sitovasti. Veroviranomaisten olisi tehtävä lopullinen sitova päätös neuvoa-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan lausunnon perusteella.
- (7) Parannetun riidanratkaisumekanismin olisi pohjaututtava unionissa voimassa oleviin järjestelmiin, mukaan lukien unionin välimiesmenettely-yleissopimus. Tämän direktiivin soveltamisalan olisi kuitenkin oltava laajempi kuin välimiesmenettely-yleissopimuksen, jota sovelletaan ainoastaan siirtohinnoittelua koskeviin riitoihin ja tulojen allokointiin kiinteille toimipaikoille. Tätä direktiiviä olisi sovellettava kaikkiin verovelvollisiin, jotka ovat velvollisia maksamaan kahdenvälisen verosopimusten ja unionin välimiesmenettely-yleissopimuksen soveltamisalaa kuuluvia tulo- ja varallisuusveroja. Samalla luonnollisilla henkilöillä, mikroyrityksillä sekä pienillä ja keskisuurilla yrityksillä olisi oltava vähäisempi hallinnollinen rasite niiden käyttäessä riidanratkaisumenettelyä. Lisäksi riidanratkaisuvaihtetta olisi lujitettava. Erityisesti on tarpeen asettaa määräaika kaksinkertaista verotusta koskevien riitojen ratkaisemisessa käytettävien menettelyjen kestolle ja vahvistaa riidanratkaisumenettelyn ehdot ja edellytykset verovelvollisille.
- (8) Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 (*) mukaisesti.
- (9) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tämän direktiivin tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja elinkeinovapautta kunnioitetaan täysimääräisesti.
- (10) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli vahvistaa tuloksellista ja tehokasta menettelyä riitojen ratkaisemiselle sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan puitteissa, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (11) Komission olisi tarkasteltava uudelleen tämän direktiivin soveltamista viiden vuoden kuluttua, ja jäsenvaltioiden olisi tuettava komissiota tässä uudelleentarkastelussa asianmukaisella tavalla,

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt jäsenvaltioiden välisten riitojen ratkaisemisessa käytettävästä mekanismista silloin, kun riidat johtuvat tulojen ja, tapauksesta riippuen, pääoman kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevien sopimusten ja yleissopimusten tulkinnasta ja soveltamisesta. Siinä vahvistetaan myös asianomaisten henkilöiden oikeudet ja velvollisuudet, kun tällaisia riitoja syntyy. Tässä direktiivissä tällaisia riitoja aiheuttavaa asiaa kutsutaan ”riita-asiaksi”.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan
  - a) ’toimivaltaisella viranomaisella’ jäsenvaltion viranomaista, jonka asianomainen jäsenvaltio on nimennyt toimivaltaiseksi viranomaiseksi;
  - b) ’toimivaltaisella tuomioistuimella’ jäsenvaltion tuomioistuinta tai muuta elintä, jonka asianomainen jäsenvaltio on nimennyt toimivaltaiseksi tuomioistuimeksi;
  - c) ’kaksinkertaisella verotuksella’ 1 artiklassa tarkoitetun sopimuksen tai yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien verojen määräämistä samasta verotettavasta tulosta tai pääomasta kahden tai useamman jäsenvaltion toimesta silloin, kun siitä seuraa joko i) lisääntynyttä veroa, ii) verovelvollisuuksien lisääntymistä tai iii) sellaisten tappioiden peruuntuminen tai aleneminen, joita voitaisiin käyttää verotettavan tulon kuittaamiseen;
  - d) ’asianomaisella henkilöllä’ sellaista henkilöä, mukaan lukien luonnollinen henkilö, jonka verotuksellinen kotipaikka on jäsenvaltiossa ja jonka verotukseen riita-asia välittömästi vaikuttaa.
2. Ellei asiayhteys toisin edellytä, termillä, jota ei ole määritelty tässä direktiivissä, on se merkitys, joka sillä on tuolloin 1 artiklassa tarkoitetun sellaisen asiaa koskevan sopimuksen tai yleissopimuksen mukaan, jota sovelletaan päivänä, jona vastaanotetaan ensimmäinen ilmoitus toimesta, joka on johtanut tai johtaa riita-asiaan. Jos termiä ei ole määritelty tällaisessa sopimuksessa tai yleissopimuksessa, määrittelemättömällä termillä on se merkitys, joka sillä oli tuolloin asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti mainitun sopimuksen tai yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien verojen osalta, ja kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavan verolainsäädännön mukaisella merkityksellä on etusija termille kyseisen jäsenvaltion muussa lainsäädännössä annettuun merkitykseen nähden.

3 artikla

Valitus

1. Asianomaisilla henkilöillä on oikeus tehdä kunkin asianomaisen jäsenvaltion kullekin toimivaltaiselle viranomaiselle valitus, jossa pyydetään riita-asian ratkaisemista. Valitus on tehtävä kolmen vuoden kuluessa siitä, kun ensimmäinen ilmoitus riita-asiaan johtaneesta tai johtavasta toimesta otettiin vastaan, riippumatta siitä, turvautuuko asianomainen henkilö jonkin asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaan käytettävissä oleviin muutoksenhakukeinoihin. Asianomaisen henkilön on tehtävä samanaikaisesti valitus kullekin toimivaltaiselle viranomaiselle samoin tiedoin ja ilmoitettava valituksessa, mitä muita jäsenvaltioita asia koskee. Asianomaisen henkilön on varmistettava, että kukin asianomainen jäsenvaltio saa valituksen vähintään yhdellä seuraavista kielistä:

- a) yhdellä kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisella virallisella kielellä; tai
- b) jollain muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio hyväksyy tätä tarkoitusta varten.

2. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on kahden kuukauden kuluessa valituksen vastaanottamisesta ilmoitettava sen vastaanottamisesta. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on myös kahden kuukauden kuluessa valituksen vastaanottamisesta ilmoitettava muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille sen vastaanottamisesta. Toimivaltaisten viranomaisten on tuolloin myös ilmoitettava toisilleen, mitä kieltä tai kieliä ne aikovat käyttää yhteydenpidossaan asian käsittelyä koskevien menettelyjen aikana.

3. Valitus otetaan käsiteltäväksi vain, jos asianomainen valituksen tehnyt henkilö toimittaa ensi vaiheessa kunkin asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille seuraavat tiedot:

- a) nimi (nimet), osoite (osoitteet), verotunniste (verotunnisteet) ja muut tarvittavat tiedot valituksen toimivaltaisille viranomaisille esittäneen asianomaisen henkilön tai esittäneiden asianomaisten henkilöiden ja mahdollisten muiden asianomaisten henkilöiden yksilöimiseksi;
- b) kyseessä olevat verokaudet;
- c) kyseistä tapausta koskevat asiaankuuluvat tosiseikat ja olosuhteet (mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot oikeustoimen rakenteesta sekä asianomaisen henkilön ja kyseisten oikeustoimien muiden osapuolten välisestä suhteesta ja tapauksesta riippuen tosiseikat, jotka on määritetty vilpittömässä mielessä asianomaisen henkilön ja verohallinnon keskinäisessä sitovassa sopimuksessa) ja erityisesti riita-asiaan johtaneiden toimien luonne ja päivämäärä (tapauksesta riippuen myös yksityiskohtaiset tiedot toisessa jäsenvaltiossa saaduista samoista tuloista ja näiden tulojen sisällyttämisestä verotettavaan tuloon toisessa jäsenvaltiossa sekä yksityiskohtaiset tiedot verosta, joka on kannettu tai kannetaan tällaisista tuloista toisessa jäsenvaltiossa) sekä niihin liittyvät määrät asianomaisten jäsenvaltioiden rahayksikössä ja jäljennös perusteena olevista asiakirjoista;
- d) viittaus sovellettaviin kansallisiin sääntöihin ja 1 artiklassa tarkoitettuun sopimukseen tai yleissopimukseen; jos sovellettavia sopimuksia tai yleissopimuksia on useampi kuin yksi, valituksen tekevän asianomaisen henkilön on täsmennettävä, minkä sopimuksen tai yleissopimuksen tulkintaa kyseinen riita-asia koskee. Tällaisen sopimuksen tai yleissopimuksen on oltava tässä direktiivissä tarkoitettu sovellettava sopimus tai yleissopimus;
- e) seuraavat valituksen tehneen asianomaisen henkilön toimivaltaisille viranomaisille antamat tiedot sekä jäljennökset perusteena olevista asiakirjoista:
  - i) selitys siitä, miksi asianomainen henkilö katsoo, että kyseessä on riita-asia;
  - ii) yksityiskohtaiset tiedot asianomaisen henkilön vireille panemista muutoksenhauista ja oikeudenkäynneistä, jotka koskevat kyseisiä oikeustoimia, sekä riita-asiaa koskevista tuomioistuinratkaisuksista;
  - iii) asianomaisen henkilön sitoumus vastata mahdollisimman kattavasti ja nopeasti kaikkiin asianmukaisiin toimivaltaisen viranomaisen esittämiin pyyntöihin ja toimittaa kaikki toimivaltaisten viranomaisten pyytämät asiakirjat;
  - iv) jäljennös lopullista veromäärää koskevasta päätöksestä, joka voi olla muodoltaan lopullinen ilmoitus veromäärästä, verotarkastuskertomus tai muu vastaava riita-asiaan johtanut asiakirja, ja tarvittaessa jäljennös muista riita-asiaa koskevista veroviranomaisten antamista asiakirjoista;
  - v) tiedot valituksista, jotka asianomainen henkilö on tehnyt jonkin muun 16 artiklan 5 kohdassa määritellyn keskinäisen sopimusmenettelyn tai riidanratkaisumenettelyn yhteydessä, ja asianomaisen henkilön nimenomainen sitoumus noudattaa tarvittaessa 16 artiklan 5 kohdan säännöksiä;
- f) toimivaltaisten viranomaisten mahdollisesti pyytämät erityiset lisätiedot, joiden katsotaan olevan tarpeen asiasisällön arviointia varten.

4. Kunkin asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat pyytää 3 kohdan f alakohdassa tarkoitettuja tietoja kolmen kuukauden kuluessa valituksen vastaanottamisesta. Sen jälkeen lisätietoja voidaan pyytää 4 artiklan mukaisen keskinäisen sopimusmenettelyn aikana, jos toimivaltaiset viranomaiset katsovat pyynnön tarpeelliseksi. Tällöin sovelletaan tietosuojaa sekä liikesalaisuuden, kaupallisen tai teollisen salaisuuden, ammattisalaisuuden taikka elinkeinotoiminnassa käytetyn menettelytavan suojaamista koskevaa kansallista lainsäädäntöä.

Asianomaisen henkilön, joka vastaanottaa 3 kohdan f alakohdan mukaisen pyynnön, on vastattava kolmen kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Vastauksesta on myös lähetettävä samanaikaisesti jäljennös muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

5. Kunkin asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on päätettävä valituksen käsiteltäväksi ottamisesta tai hylkäämisestä kuuden kuukauden kuluessa valituksen vastaanottamisesta tai 3 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta, sen mukaan, kumpi on myöhempi. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava päätöksestään viipymättä asianomaiselle henkilölle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Toimivaltainen viranomainen voi päättää ratkaista riita-asian yksipuolisesti ilman asianomaisten jäsenvaltioiden muiden toimivaltaisten viranomaisten osallistumista kuuden kuukauden kuluessa valituksen vastaanottamisesta tai 3 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta, sen mukaan, kumpi on myöhempi. Kyseessä olevan toimivaltaisen viranomaisen on tällöin viipymättä ilmoitettava asiasta asianomaiselle henkilölle ja muille asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, minkä jälkeen tämän direktiivin mukaiset menettelyt on päätettävä.

6. Asianomaisen henkilön, joka haluaa peruuttaa valituksen, on tehtävä samanaikaisesti kirjallinen peruutusilmoitus kaikille asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Tällainen ilmoitus päättää kaikki tämän direktiivin mukaiset menettelyt välittömin vaikutuksin. Peruutusilmoituksen vastaanottaneiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on viipymättä ilmoitettava menettelyjen päättämisestä asianomaisten jäsenvaltioiden muille toimivaltaisille viranomaisille.

Jos riita-asia jostain syystä raukeaa, kaikki tämän direktiivin mukaiset menettelyt päättyvät välittömin vaikutuksin, ja asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava viipymättä asianomaiselle henkilölle tästä asiantilasta ja siihen vaikuttaneista yleisistä syistä.

4 artikla

Keskinäinen sopimusmenettely

1. Kun asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset päättävät ottaa valituksen käsiteltäväksi, niiden on pyrittävä ratkaisemaan riita-asia keskinäisellä sopimuksella kahden vuoden kuluessa viimeisimmästä ilmoituksesta, joka koskee jonkin jäsenvaltion päätöstä ottaa valitus käsiteltäväksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua kahden vuoden määräaika voidaan pidentää enintään yhdellä jonkin asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, joka esitetään kaikille muille asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, jos pyynnön esittävä toimivaltainen viranomainen toimittaa kirjalliset perustelut.

2. Kun jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat päässeet sopimukseen siitä, miten riita-asia ratkaistaan 1 kohdassa säädettyssä määräajassa, kunkin asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä sopimuksesta viipymättä asianomaiselle henkilölle päätöksensä, joka sitoo viranomaista ja jonka täytäntöönpanokelpoisuuteen asianomainen henkilö voi vedota, edellyttäen, että asianomainen henkilö hyväksyy päätöksen ja, tapauksen mukaan, luopuu oikeudesta kaikkiin muihin muutoksenhakukeinoihin. Jos tällaisia muita muutoksenhakukeinoja koskevat menettelyt on jo aloitettu, päätöksestä tulee sitova ja täytäntöönpanokelpoinen vasta sen jälkeen, kun asianomainen henkilö on toimittanut asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että on ryhtynyt toimiin kyseisten menettelyjen päättämiseksi. Tällainen todiste on toimitettava 60 päivän kuluessa päivästä, jona kyseinen päätös annettiin asianomaiselle henkilölle tiedoksi. Päätös on sen jälkeen pantava viipymättä täytäntöön asianomaisten jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä mahdollisesti säädettyistä määräajoista riippumatta.

3. Jos asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen siitä, miten riita-asia ratkaistaan 1 kohdassa säädettyssä määräajassa, kunkin asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta asianomaiselle henkilölle ja ilmoitettava yleiset syyt siihen, miksi sopimukseen ei päästy.

5 artikla

Valitusta koskeva toimivaltaisen viranomaisen päätös

1. Asianomaisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi päättää hylätä valituksen 3 artiklan 5 kohdassa säädettyssä määräajassa, jos

- a) valituksesta puuttuu 3 artiklan 3 kohdassa vaadittuja tietoja (mukaan lukien 3 artiklan 3 kohdan f alakohdan nojalla vaaditut tiedot, joita ei ole toimitettu 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua määräajassa);
- b) kyseessä ei ole riita-asia; tai
- c) valitusta ei ole tehty 3 artiklan 1 kohdassa säädettyssä kolmen vuoden määräajassa.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava yleiset syyt hylkäämiselle ilmoittaessaan asiasta asianomaiselle henkilölle 3 artiklan 5 kohdan säännösten mukaisesti.

2. Jos asianomaisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei ole tehnyt päätöstä valituksesta 3 artiklan 5 kohdassa säädettyssä määräajassa, kyseisen toimivaltaisen viranomaisen on katsottava ottaneen valituksen käsiteltäväksi.

3. Asianomaisella henkilöllä on oikeus hakea muutosta asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten päätökseen kansallisten sääntöjen mukaisesti, kun kaikki asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat hylänneet valituksen. Asianomainen henkilö, joka käyttää tätä muutoksenhakuoikeutta, ei voi esittää 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista pyyntöä

- a) niin kauan kuin päätöstä koskeva muutoksenhaku on asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti vielä vireillä;
- b) niin kauan kuin hylkäämispäätökseen voi vielä hakea muutosta asianomaisen jäsenvaltion muutoksenhakumenettelyssä; tai
- c) siinä tapauksessa, että hylkäämispäätös on vahvistettu a alakohdassa tarkoitettussa muutoksenhakumenettelyssä mutta missään asianomaisessa jäsenvaltiossa ei ole mahdollista poiketa asiaankuuluvan tuomioistuimen tai muiden lainkäyttöelinten päätöksestä.

Kun muutoksenhakuoikeutta on käytetty, asiaankuuluvan tuomioistuimen tai muun lainkäyttöelimen päätös otetaan huomioon 6 artiklan 1 kohdan a alakohtaa sovellettaessa.

6 artikla

Riidanratkaisu neuvoo-antavassa toimikunnassa

1. Asianomaisen henkilön asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille esittämästä pyynnöstä kyseisten toimivaltaisten viranomaisten on asetettava 8 artiklan mukainen neuvoo-antava toimikunta, jäljempänä 'neuvoo-antava toimikunta', kun

- a) asianomaisen henkilön tekemän valituksen on 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti hylännyt vähintään yksi asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista mutta eivät ne kaikki; tai
- b) asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat ottaneet asianomaisen henkilön tekemän valituksen käsiteltäväksi mutta eivät ole päässeet sopimukseen siitä, miten riita-asia ratkaistaan keskinäisellä sopimuksella 4 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa.

Asianomainen henkilö voi esittää tällaisen pyynnön ainoastaan, jos 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun hylkäämiseen ei voi minkään sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti hakea muutosta, muutoksenhaku ei ole vireillä tai asianomainen henkilö on virallisesti luopunut muutoksenhakuoikeudestaan. Pynnön on sisällettävä tätä koskeva vakuutus.

Asianomaisen henkilön on esitettävä kirjallisesti pyyntö neuvoo-antavan toimikunnan asettamisesta tapauksesta riippuen 50 päivän kuluessa päivästä, jona 3 artiklan 5 kohdan tai 4 artiklan 3 kohdan mukainen ilmoitus vastaanotetaan, tai 50 päivän kuluessa päivästä, jona 5 artiklan 3 kohdan mukainen asiaankuuluvan tuomioistuimen tai lainkäyttöelimen päätös annetaan. Neuvoo-antava toimikunta on asetettava 120 päivän kuluessa tällaisen pyynnön vastaanottamisesta, ja asettamisen jälkeen toimikunnan puheenjohtajan on viipymättä ilmoitettava asiasta asianomaiselle henkilölle.

2. Neuvoo-antavan toimikunnan, joka on asetettu 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa, on kuuden kuukauden kuluessa perustamisestaan tehtävä päätös valituksen käsiteltäväksi ottamisesta. Sen on ilmoitettava päätöksestään toimivaltaisille viranomaisille 30 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä.

Kun neuvoo-antava toimikunta on vahvistunut, että kaikki 3 artiklan mukaiset vaatimukset on täytetty, 4 artiklan mukainen keskinäinen sopimusmenettely on aloitettava jonkin toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä. Asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava kyseisestä pyynnöstä neuvoo-antavalle toimikunnalle, muille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille ja asianomaiselle henkilölle. Edellä 4 artiklan 1 kohdassa säädetty määräaika alkaa päivänä, jona valituksen käsiteltäväksi ottamista koskevasta neuvoo-antavan toimikunnan päätöksestä ilmoitetaan.

Jos mikään toimivaltainen viranomainen ei ole pyytänyt keskinäisen sopimusmenettelyn aloittamista 60 päivän kuluessa päivästä, jona neuvoo-antavan toimikunnan päätöksestä on ilmoitettu, neuvoo-antavan toimikunnan on annettava 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti lausunto siitä, miten riita-asia ratkaistaan. Tällöin katsotaan 14 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa, että neuvoo-antava toimikunta on asetettu päivänä, jona kyseinen 60 päivän määräaika päättyi.

3. Tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa neuvoo-antavan toimikunnan on annettava 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti lausunto siitä, miten riita-asia ratkaistaan.

7 artikla

Toimivaltaisten tuomioistuinten tai kansallisen nimittävän elimen tekemät nimitykset

1. Jos neuvoa-antavaa toimikuntaa ei aseteta 6 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa, jäsenvaltioiden on säädettävä, että kyseinen asianomainen henkilö voi hakea neuvoa-antavan toimikunnan asettamista toimivaltaiselta tuomioistuimelta tai muulta sellaiselta elimeltä tai henkilöltä, joka on osoitettu niiden kansallisessa lainsäädännössä tällaisen tehtävän suorittajaksi, jäljempänä 'kansallinen nimittävä elin'.

Jos jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei ole nimittänyt vähintään yhtä riippumatonta ja pätevää henkilöä ja varajäsentä, asianomainen henkilö voi pyytää kyseisen jäsenvaltion toimivaltaista tuomioistuinta tai kansallista nimittävää elintä nimitettävään riippumattoman ja pätevän henkilön ja varajäsenen 9 artiklassa tarkoitetusta luettelosta.

Jos minkään asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät ole tätä tehneet, asianomainen henkilö voi pyytää kunkin jäsenvaltion toimivaltaisia tuomioistuinta tai kansallista nimittävää elintä nimitettävään kaksi riippumatonta ja pätevää henkilöä 9 artiklassa tarkoitetusta luettelosta. Näiden riippumattomien ja pätevien henkilöiden on nimitettävä puheenjohtaja arpomalla riippumattomien henkilöiden luettelosta 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Jos useampi kuin yksi asianomainen henkilö on osallisena menettelyssä, asianomaisten henkilöiden on toimitettava riippumattomien ja pätevien henkilöiden ja näiden varajäsenten nimittämistä koskeva pyyntönsä kullekin kotipaikkavaltiolleen, ja jos menettelyssä on osallisena vain yksi asianomainen henkilö, kyseinen pyyntö on toimitettava niille jäsenvaltioille, joiden toimivaltaiset viranomaiset eivät ole nimittäneet vähintään yhtä riippumatonta ja pätevää henkilöä ja varajäsentä.

2. Tämän artiklan 1 kohdan mukainen riippumattomien henkilöiden ja heidän varajäsentensä nimittäminen saatetaan jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen tai kansallisen nimittävän elimen käsiteltäväksi vasta sen jälkeen, kun 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu 120 päivän määräaika on päättynyt, ja 30 päivän kuluessa kyseisen määräajan päättymisestä.

3. Toimivaltaisen tuomioistuimen tai kansallisen nimittävän elimen on tehtävä 1 kohdan mukainen päätös ja ilmoitettava siitä hakijalle. Jos jäsenvaltiot eivät nimitä riippumattomia henkilöitä, toimivaltaisen tuomioistuimen on sovellettava samaa menettelyä, jota sovelletaan välimiesmenettelyssä siviili- ja kaupallisia asioita koskevien kansallisten sääntöjen mukaisesti silloin, kun tuomioistuimet tai kansalliset nimittävät elimet nimittävät välimiehiä siitä syystä, että osapuolet eivät ole päässeet asiasta sopimukseen. Jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin tai kansallinen nimittävä elin ilmoittaa asiasta kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka vuorostaan ilmoittaa asiasta viipymättä muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiselle viranomaiselle. Sen jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella, joka ei alun perin ollut nimittänyt riippumatonta ja pätevää henkilöä ja varajäsentä, on oikeus hakea kyseisessä jäsenvaltiossa muutosta tuomioistuimen tai kansallisen nimittävän elimen päätökseen, jos toimivaltaisella viranomaisella on tähän oikeus kansallisen lainsäädännön mukaan. Hylkäämistapauksessa hakijalla on oikeus hakea muutosta tuomioistuimen päätökseen kansallisten menettelysääntöjen mukaisesti.

8 artikla

Neuvoa-antava toimikunta

1. Edellä 6 artiklassa tarkoitetun neuvoa-antavan toimikunnan kokoonpano on seuraava:

- a) puheenjohtaja;
- b) yksi kunkin asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen edustaja. Toimivaltaisten viranomaisten sopimuksella edustajien lukumäärä voidaan nostaa kahteen kutakin toimivaltaista viranomaista kohti;
- c) yksi riippumaton ja pätevä henkilö, joka asianomaisten jäsenvaltioiden kunkin toimivaltaisen viranomaisen on nimitettävä 9 artiklassa tarkoitetusta luettelosta. Toimivaltaisten viranomaisten sopimuksella näiden nimitettävien henkilöiden lukumäärä voidaan nostaa kahteen kutakin toimivaltaista viranomaista kohti.

2. Riippumattomien ja pätevien henkilöiden nimittämistä koskevista säännöistä sovitaan asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kesken. Kun riippumattomat ja pätevät henkilöt on nimitetty, heille kullekin on nimitettävä varajäsen niiden sääntöjen mukaisesti, joita sovelletaan riippumattomien henkilöiden nimittämiseen, siltä varalta, että riippumattomat henkilöt ovat estyneet hoitamasta tehtäviään.

3. Jos riippumattomien ja pätevien henkilöiden nimittämistä koskevista säännöistä ei ole sovittu 2 kohdan mukaisesti, henkilöt nimitetään arpomalla.

4. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa toimivaltainen tuomioistuin tai kansallinen nimittävä elin on nimittänyt riippumattomat ja pätevät henkilöt 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti, minkä tahansa asianomaisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi vastustaa jonkin tietyn riippumattoman ja pätevän henkilön nimittämistä mistä tahansa asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten etukäteen sopimasta syystä tai mistä tahansa seuraavista syistä:

- a) kyseinen henkilö kuuluu johonkin asianomaiseen verohallintoon tai työskentelee sellaisen lukuun tai oli tällaisessa asemassa milloin tahansa edellisten kolmen vuoden aikana;
- b) kyseisellä henkilöllä on tai on ollut merkittävä omistus tai äänivalta jossakin kyseessä olevassa asianomaisessa henkilössä taikka hän on tai on ollut jonkin asianomaisen henkilön työntekijä tai neuvonantaja milloin tahansa nimittämistään edeltävien viiden vuoden aikana;
- c) kyseinen henkilö ei kykene esittämään riittäviä takeita puolueettomuudesta päätettävänä olevan riidan tai riitojen ratkaisemisessa;
- d) kyseinen henkilö on sellaisen yrityksen työntekijä, joka tarjoaa veroneuvontaa tai antaa muuten ammattimaisesti veroneuvontaa, tai on ollut tällaisessa asemassa milloin tahansa nimittämistään edeltävien vähintään kolmen vuoden aikana.

5. Mikä tahansa asianomaisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää, että 2 tai 3 kohdan mukaisesti nimitetyn pätevän henkilön tai hänen varajäsenensä on luovutettava tiedot kaikista intresseistä, suhteista ja muista seikoista, jotka todennäköisesti vaikuttavat kyseisen henkilön riippumattomuuteen tai puolueettomuuteen tai jotka voivat kohtuullisesti arvioiden luoda vaikutelman esteellisyydestä.

Sen jälkeen, kun neuvoo-antava toimikunta on tehnyt päätöksensä, neuvoo-antavaan toimikuntaan kuuluva riippumaton ja pätevä henkilö ei saa olla 12 kuukauden aikana sellaisessa tilanteessa, joka olisi antanut toimivaltaiselle viranomaiselle syyntä vastustaa hänen nimittämistään tämän kohdan mukaisesti, jos hän olisi ollut siinä tilanteessa silloin, kun hänet nimitettiin neuvoo-antavaan toimikuntaan.

6. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti nimitettyjen toimivaltaisten viranomaisten edustajien sekä riippumattomien ja pätevien henkilöiden on valittava puheenjohtaja 9 artiklassa tarkoitetusta henkilöiden luettelosta. Puheenjohtajan on oltava tuomari, elleivät kunkin toimivaltaisten viranomaisen edustajat sekä riippumattomat ja pätevät henkilöt toisin päättä.

9 artikla

Riippumattomien ja pätevien henkilöiden luettelo

1. Riippumattomien ja pätevien henkilöiden luettelossa on oltava kaikki jäsenvaltioiden nimeämät riippumattomat ja pätevät henkilöt. Kunkin jäsenvaltion on nimittävä tätä varten vähintään kolme luonnollista henkilöä, jotka ovat päteviä ja riippumattomia ja jotka pystyvät toimimaan puolueettomasti ja rehellisesti.

2. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle nimeämiensä riippumattomien ja pätevien henkilöiden nimet. Kunkin jäsenvaltion on myös annettava komissiolle täydelliset ja ajantasaiset tiedot kyseisten henkilöiden ammatillisesta ja akateemisesta taustasta, heidän pätevyydestään, asiantuntemuksestaan ja mahdollisista eturistiriidoistaan. Jäsenvaltiot voivat täsmentää ilmoituksessa, ketkä henkilöistä voidaan nimittää puheenjohtajaksi.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viipymättä muutoksista riippumattomien henkilöiden luetteloon.

Kunkin jäsenvaltion on otettava käyttöön menettelyt jäsenvaltion nimeämän henkilön poistamiseksi riippumattomien ja pätevien henkilöiden luettelosta, jos kyseinen henkilö lakkaa olemasta riippumaton.

Kun jäsenvaltiolla on asiaa koskevat tämän artiklan säännökset huomioon ottaen perusteltu syy vastustaa edellä mainitussa luettelossa edelleen olevaa riippumatonta ja pätevää henkilöä riippumattomuuden puutteen vuoksi, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle ja esitettävä asianmukaiset todisteet epäilynsä tueksi. Komission on puolestaan ilmoitettava kyseisen henkilön nimittäneelle jäsenvaltiolle vastustamisesta ja sitä tukevista todisteista. Tällaisen vastustamisen ja sitä tukevien todisteiden perusteella viimeksi mainitun jäsenvaltion on kuuden kuukauden kuluessa toteutettava tarvittavat toimet valituksen tutkimiseksi ja tehtävä päätös siitä, pidetäänkö henkilö edelleen luettelossa vai poistetaan hän siitä. Sen jälkeen jäsenvaltion on annettava päätös viipymättä tiedoksi komissiolle.

10 artikla

Vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta

1. Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia asettavansa neuvoa-antavan toimikunnan sijaan vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan, jäljempänä 'vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta', antamaan 14 artiklan mukaisen lausunnon siitä, miten riita-asia on ratkaistava. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myös sopia asettavansa vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan muodoltaan pysyväluonteisena toimikuntana, jäljempänä 'pysyvä toimikunta'.

2. Jäsenten riippumattomuutta koskevia 8 artiklan 4 ja 5 kohdassa vahvistettuja sääntöjä lukuun ottamatta vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan kokoonpano ja muoto voivat poiketa neuvoa-antavasta toimikunnasta.

Vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta voi tarvittaessa käyttää muita riidanratkaisumenettelyjä tai -tekniikkoja riita-asian ratkaisemiseksi sitovasti. Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat tämän artiklan nojalla sopia 8 artiklan mukaisen neuvoa-antavan toimikunnan soveltaman menettelyn eli riippumattomaan mielipiteeseen perustuvan menettelyn sijaan vaihtoehtoisesti muuntyyppisestä riidanratkaisumenettelystä, mukaan lukien "lopullisen tarjouksen" mukainen välimiesmenettely (eli niin sanottu viimeisen parhaan tarjouksen mukainen välimiesmenettely), jota vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta soveltaa.

3. Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on hyväksyttävä toimintasäännöt 11 artiklan mukaisesti.

4. Jäljempänä olevia 12 ja 13 artiklaa sovelletaan vaihtoehtoiseen riidanratkaisutoimikuntaan, ellei 11 artiklassa tarkoitetuissa toimintasäännöissä ole toisin sovittu.

11 artikla

Toimintasäännöt

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kunkin asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava 6 artiklan 1 kohdassa säädetyssä 120 päivän määräajassa asianomaiselle henkilölle seuraavat tiedot:

- a) neuvoa-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan toimintasäännöt;
  - b) päivämäärä, johon mennessä lausunto riita-asian ratkaisusta annetaan;
  - c) viittaukset mahdollisesti sovellettaviin jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön säännöksiin sekä sovellettaviin sopimuksiin ja yleissopimuksiin.
2. Riitaan osallisina olevien jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset allekirjoittavat toimintasäännöt.

Toimintasäännöissä vahvistetaan erityisesti seuraavat seikat:

- a) riita-asian kuvaus ja ominaisuudet;
- b) kehys, jota jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopivat noudattavansa ratkaistavina olevissa oikeudellisissa ja tosiseikkoja koskevissa kysymyksissä;
- c) riidanratkaisuelimen muoto, joka on joko neuvoa-antava toimikunta tai vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta, sekä vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn tyyppi, jos menettely eroaa neuvoa-antavan toimikunnan noudattamasta riippumattomaan mielipiteeseen perustuvasta menettelystä;
- d) riidanratkaisumenettelyn aikataulu;
- e) neuvoa-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan kokoonpano (mukaan lukien jäsenten määrä ja nimet, yksityiskohtaiset tiedot heidän pätevydestään ja tutkinnoistaan sekä tiedot jäsenten mahdollisista eturistiriidoista);
- f) säännöt, jotka koskevat asianomaisen henkilön tai asianomaisten henkilöiden ja kolmansien osapuolten osallistumista menettelyyn, kirjelmien, tietojen ja todisteiden vaihtoa, kustannuksia, käytettävän riidanratkaisumenettelyn tyyppiä sekä mahdollisia muita asiaankuuluvia menettelyllisiä tai organisatorisia seikkoja;
- g) logistiset järjestelyt neuvoa-antavan toimikunnan toimintaa ja sen lausunnon antamista varten.

Jos neuvoa-antava toimikunta asetetaan 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti antamaan lausunto, toimintasäännöissä vahvistetaan ainoastaan 11 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan a, d, e ja f alakohdassa tarkoitetut tiedot.

3. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä vakiomuotoiset toimintasäännöt tämän artiklan 2 kohdan toisen alakohdan säännösten pohjalta. Näitä vakiomuotoisia toimintasääntöjä sovelletaan silloin, kun toimintasäännöt ovat epätäydelliset tai asianomaiselle henkilölle ei ole ilmoitettu niistä. Nämä täytäntöönpanosäädökset annetaan 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

4. Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät ole ilmoittaneet toimintasäännöistä asianomaiselle henkilölle 1 ja 2 kohdan mukaisesti, riippumattomat ja pätevät henkilöt sekä puheenjohtaja täydentävät toimintasäännöt 3 kohdassa säädetyn vakiomuodon pohjalta ja lähettävät ne asianomaiselle henkilölle kahden viikon kuluessa neuvoa-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan asettamispäivästä. Jos riippumattomat henkilöt ja puheenjohtaja eivät ole sopineet toimintasäännöistä tai ilmoittaneet niistä asianomaiselle henkilölle, asianomainen henkilö voi tai asianomaiset henkilöt voivat saattaa asian yhden asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi hankkiakseen määräyksen toimintasääntöjen täytäntöönpanosta.

12 artikla

Menettelyn kustannukset

1. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, ja jos asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset eivät ole toisin päättäneet, seuraavat kustannukset jaetaan tasan jäsenvaltioiden kesken:

- riippumattomien ja pätevien henkilöiden kulut, joiden on vastattava määrältään keskimääräistä korvausta, joka tavallisesti maksetaan asianomaisten jäsenvaltioiden korkeille virkamiehille; ja
- soveltuvin osin riippumattomien henkilöiden palkkiot, joiden määrän on oltava enintään 1 000 euroa henkilöä kohden päivässä kultakin päivältä, jona neuvoa-antava toimikunta tai vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta kokoontuu.

Jäsenvaltiot eivät vastaa asianomaiselle henkilölle aiheutuvista kustannuksista.

2. Kun asianomainen henkilö on tehnyt

- ilmoituksen valituksen peruuttamisesta 3 artiklan 6 mukaisesti; tai
- 6 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisen pyynnön 5 artiklan 1 kohdan mukaisen hylkäämisen jälkeen ja neuvoa-antava toimikunta on päättänyt, että kyseiset toimivaltaiset viranomaiset olivat oikeassa hylätessään valituksen,

ja kun asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat asiasta yhtä mieltä, asianomainen henkilö vastaa kaikista 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista kustannuksista.

13 artikla

Tiedot, todisteet ja kuulemiset

1. Edellä 6 artiklassa tarkoitettua menettelyä sovellettaessa asianomainen henkilö voi tai asianomaiset henkilöt voivat, jos asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset niin sopivat, antaa neuvoa-antavalle toimikunnalle tai vaihtoehtoiselle riidanratkaisutoimikunnalle kaikki tiedot, todisteet tai asiakirjat, jotka voivat olla merkityksellisiä päätöksen kannalta. Asianomaisen henkilön tai asianomaisten henkilöiden ja asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on annettava kaikki tiedot, todisteet tai asiakirjat neuvoa-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan pyynnöstä. Kyseiset toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin kieltäytyä antamasta tietoja neuvoa-antavalle toimikunnalle seuraavissa tapauksissa:

- tietojen hankkiminen edellyttää kansallisen lainsäädännön vastaisten hallintotoimenpiteiden toteuttamista;
- tietoja ei voida saada asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla;
- tiedot koskevat liikesalaisuuksia, kaupallisia tai teollisia salaisuuksia, ammattisalaisuuksia tai elinkeinotoiminnassa käytettyjä menettelytapoja;
- tietojen paljastaminen on vastoin yleistä järjestystä.

2. Asianomaiset henkilöt voivat pyynnöstään ja asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten suostumuksella esiintyä tai olla edustettuina neuvoo-antavassa toimikunnassa tai vaihtoehtoisessa riidanratkaisutoimikunnassa. Asianomaisten henkilöiden on neuvoo-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan pyynnöstä esiinnyttävä tai oltavana edustettuina kyseisessä toimikunnassa.

3. Riippumattomat ja pätevät henkilöt tai mahdolliset muut jäsenet ovat velvollisia pitämään salassa kunkin asianomaisten jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti tiedot, jotka he saavat neuvoo-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan jäsenten ominaisuudessa. Asianomaisten henkilöiden ja tilanteen mukaan näiden edustajien on sitouduttava pitämään salassa kaikki menettelyjen aikana saamansa tiedot (myös tiedot asiakirjoista). Asianomaisten henkilön ja tämän edustajien on annettava tätä koskeva vakuutus asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, kun sellaista pyydetään menettelyjen aikana. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön asianmukaiset seuraamukset salassapitovelvollisuuden rikkomisesta.

14 artikla

Neuvoo-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan lausunto

1. Neuvoo-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan on annettava lausuntonsa asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kuuden kuukauden kuluessa toimikunnan asettamispäivästä. Kun neuvoo-antava toimikunta tai vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta katsoo riita-asian olevan sellainen, että lausunnon antamiseen tarvitaan yli kuusi kuukautta, tätä määräaika voidaan pidentää kolmella kuukaudella. Neuvoo-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan on ilmoitettava määräajan pidentämisestä asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja asianomaisille henkilöille.

2. Neuvoo-antava toimikunta tai vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta antaa lausuntonsa 1 artiklassa tarkoitetun sovellettavan sopimuksen tai yleissopimuksen määräysten ja mahdollisten sovellettavien kansallisten sääntöjen perusteella.

3. Neuvoo-antava toimikunta tai vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta antaa lausuntonsa jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä. Jos enemmistöä ei voida saavuttaa, puheenjohtajan ääni ratkaisee lopullisen lausunnon. Puheenjohtaja antaa neuvoo-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan lausunnon tiedoksi toimivaltaisille viranomaisille.

15 artikla

Lopullinen päätös

1. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on sovittava riita-asian ratkaisemisesta kuuden kuukauden kuluessa neuvoo-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan lausunnon tiedoksi antamisesta.

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä päätöksen, joka poikkeaa neuvoo-antavan toimikunnan tai vaihtoehtoisen riidanratkaisutoimikunnan lausunnon. Jos ne eivät pääse sopimukseen riita-asian ratkaisemisesta, lausunto kuitenkin sitoo niitä.

3. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä, että sen toimivaltaisen viranomaisen on annettava riita-asian ratkaisemista koskeva lopullinen päätös viipymättä tiedoksi asianomaiselle henkilölle. Jos päätöstä ei ole annettu tiedoksi 30 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä, asianomainen henkilö voi tehdä valituksen kotipaikkajäsenvaltiossaan sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti saadakseen lopullisen päätöksen.

4. Lopullinen päätös sitoo asianomaisia jäsenvaltioita eikä se muodosta ennakkotapausta. Lopullinen päätös pannaan täytäntöön sillä edellytyksellä, että asianomainen henkilö hyväksyy tai asianomaiset henkilöt hyväksyvät lopullisen päätöksen ja tapauksen mukaan luopuu tai luopuvat oikeudesta kaikkiin kansallisiin muutoksenhakukeinoihin 60 päivän kuluessa päivästä, jona lopullinen päätös annettiin tiedoksi.

Lukuun ottamatta tapauksia, joissa asianomaisten jäsenvaltion asiaankuuluva tuomioistuin tai muu lainkäyttöelin toteaa muutoksenhakukeinoja koskevien sovellettavien kansallisten sääntöjensä mukaisesti ja 8 artiklan mukaisia perusteita soveltaen, etteivät riippumattomuuden edellytykset täyttyneet, lopullinen päätös on pantava täytäntöön asianomaisten

jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja näiden jäsenvaltioiden on lopullisen päätöksen seurauksena muutettava verotustaan kansallisessa lainsäädännössä mahdollisesti säädetyistä määräajoista riippumatta. Jos lopullista päätöstä ei ole pantu täytäntöön, asianomainen henkilö voi saattaa asian sen jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi, joka ei ole pannut lopullista päätöstä täytäntöön, jotta kyseinen päätös voidaan panna täytäntöön pakkotäytäntöpanolla.

16 artikla

Vuorovaikutus kansallisten menettelyjen ja poikkeusten välillä

1. Se, että riita-asian aiheuttavasta jäsenvaltion toimesta on kansallisen lainsäädännön mukaan tullut lopullinen, ei estä asianomaisia henkilöitä käyttämästä tässä direktiivissä säädetyjä menettelyjä.
2. Riita-asian saattaminen 4 artiklan mukaiseen keskinäiseen sopimusmenettelyyn tai 6 artiklan mukaiseen riidanratkaisumenettelyyn ei estä jäsenvaltiota aloittamasta tai jatkamasta samojen asioiden osalta oikeudenkäyntiä tai menettelyä hallinnollisten ja rikosoikeudellisten seuraamusten määrittämiseksi.
3. Asianomaiset henkilöt voivat käyttää käytettävissään olevia asianomaisten jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisia muutoksenhakukeinoja. Jos asianomainen henkilö on aloittanut menettelyn tällaisen muutoksenhakukeinon käyttämiseksi, 3 artiklan 5 kohdassa ja 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen määräajat alkavat päivästä, jona menettelyssä annettua päätöksestä on tullut lopullinen tai jona menettely on muuten saatettu lopullisesti päätökseen taikka jona se on keskeytetty.
4. Kun jäsenvaltion asiaankuuluva tuomioistuin tai muu lainkäyttöelin on antanut päätöksen riita-asiassa eikä kyseisen jäsenvaltion kansallinen lainsäädäntö salli sen poiketa päätöksestä, kyseinen jäsenvaltio voi säätää, että
  - a) ennen kuin asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat päässeet riita-asiasta sopimukseen 4 artiklan mukaisessa keskinäisessä sopimusmenettelyssä, kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa asianomaisten jäsenvaltioiden muille toimivaltaisille viranomaisille tiedoksi asiaankuuluvan tuomioistuimen tai muun lainkäyttöelimen päätöksen, ja että kyseinen menettely päätetään tällaisen tiedoksiannon ajankohdasta;
  - b) ennen kuin asianomainen henkilö on esittänyt 6 artiklan 1 kohdan mukaisen pyynnön, 6 artiklan 1 kohdan säännöksiä ei sovelleta, jos riita-asiaa ei ollut ratkaistu koko 4 artiklan mukaisen keskinäisen sopimusmenettelyn aikana, jolloin kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asianomaisten jäsenvaltioiden muille toimivaltaisille viranomaisille asiaankuuluvan tuomioistuimen tai muun lainkäyttöelimen päätöksen vaikutuksista;
  - c) 6 artiklan mukainen riidanratkaisumenettely päätetään, jos asiaankuuluvan tuomioistuimen tai muun lainkäyttöelimen päätös annettiin sen jälkeen, kun asianomainen henkilö esitti 6 artiklan 1 kohdan mukaisen pyynnön mutta ennen kuin neuvoo-antava toimikunta tai vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta antoi 14 artiklan mukaisen lausuntonsa asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, jolloin kyseisen asianomaisten jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa asianomaisten jäsenvaltioiden muille toimivaltaisille viranomaisille ja neuvoo-antavalle toimikunnalle tai vaihtoehtoiselle riidanratkaisutoimikunnalle asiaankuuluvan tuomioistuimen tai muun lainkäyttöelimen päätöksen vaikutuksista.
5. Valituksen tekeminen 3 artiklan mukaisesti päättää sellaisen sopimuksen tai yleissopimuksen, jota kyseisessä riita-asiassa tulkitaan tai sovelletaan, mukaisen muun vireillä olevan keskinäisen sopimusmenettelyn mukaisen menettelyn tai riidanratkaisumenettelyn. Tällainen kyseistä riita-asiaa koskeva muu vireillä oleva menettely päättyy siitä päivästä, jona jokin asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista ensimmäisen kerran vastaanottaa valituksen.
6. Poiketen siitä, mitä 6 artiklassa säädetään, asianomainen jäsenvaltio voi evätä mahdollisuuden päästä käyttämään mainitun artiklan mukaista riidanratkaisumenettelyä tapauksissa, joissa kyseisessä jäsenvaltiossa on määrätty oikaistun tulon tai pääoman osalta seuraamuksia veropetoksen, tahallisen laiminlyönnin tai törkeän huolimattomuuden johdosta. Jos on aloitettu jokin sellainen oikeudellinen tai hallinnollinen menettely, joka voi mahdollisesti johtaa tällaisiin seuraamuksiin, ja kyseinen menettely toteutetaan samanaikaisesti tässä direktiivissä tarkoitettuna menettelyn kanssa, toimivaltainen viranomainen voi keskeyttää tämän direktiivin mukaisen menettelyn siitä päivästä, jona valitus otettiin käsiteltäväksi, tämän menettelyn lopullisen tuloksen päivään saakka.
7. Jäsenvaltio voi tapauskohtaisesti evätä mahdollisuuden käyttää 6 artiklan mukaista riidanratkaisumenettelyä, jos riita-asia ei koske kaksinkertaista verotusta. Tällöin mainitun jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta viipymättä asianomaiselle henkilölle ja muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

17 artikla

Luonnollisia henkilöitä ja pienyrityksiä koskevat erityissäännökset

Kun asianomainen henkilö on joko

- a) luonnollinen henkilö; tai
- b) yritys, joka ei ole suuri yritys eikä suuren konsernin osa (sellaisina kuin kumpikin on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/34/EU⁽¹⁾),

asianomainen henkilö voi toimittaa 3 artiklan 1 kohdan mukaiset valitukset, 3 artiklan 4 kohdan mukaiset vastaukset lisätietoja koskevaan pyyntöön, 3 artiklan 6 kohdan mukaiset peruutukset ja 6 artiklan 1 kohdan mukaiset pyynnöt, jäljempänä 'ilmoitukset', kyseisistä säännöksistä poiketen vain sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa on asianomaisen henkilön kotipaikka. Kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kahden kuukauden kuluessa ilmoitusten vastaanottamisesta annettava ne tiedoksi kaikkien muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille samanaikaisesti. Sen jälkeen, kun tiedoksi antaminen on suoritettu, asianomaisen henkilön on katsottava toimittaneen ilmoituksen kaikille asianomaisille jäsenvaltioille tiedoksiantopäivänä.

Jos on saatu 3 artiklan 4 kohdan mukaisia lisätietoja, sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, joka vastaanotti lisätiedot, on toimitettava niistä jäljennös samanaikaisesti kaikkien muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Kun jäljennökset on toimitettu, kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden on katsottava saaneen lisätiedot päivänä, jona ne vastaanottivat kyseiset tiedot.

18 artikla

Julkisuus

1. Neuvoa-antava toimikunta ja vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta antavat lausuntonsa kirjallisena.
2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia, että 15 artiklassa tarkoitettujen lopullisten päätösten julkaisuaan kokonaisuudessaan, jos kukin asianomainen henkilö antaa siihen suostumuksensa.
3. Jos asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset tai asianomainen henkilö eivät anna suostumusta lopullisen päätöksen julkaisemiseen kokonaisuudessaan, toimivaltaiset viranomaiset julkaisevat lopullisesta päätöksestä tiivistelmän. Kyseinen tiivistelmä sisältää kuvauksen asiasta ja kohteesta, päivämäärän, kyseessä olevat verokaudet, oikeusperustan, toimialan ja lyhyen kuvauksen lopputuloksesta. Lisäksi siihen sisällytetään kuvaus käytetystä välimesmenettelymenetelmästä.

Toimivaltaisten viranomaisten on lähetettävä ensimmäisen alakohdan mukaisesti julkaistavat tiedot asianomaiselle henkilölle ennen niiden julkaisemista. Asianomainen henkilö voi 60 päivän kuluessa näiden tietojen vastaanottamisesta pyytää, että toimivaltaiset viranomaiset eivät julkaise liikesalaisuutta, kaupallista tai teollista salaisuutta, ammattisalaisuutta tai elinkeinotoiminnassa käytettyä menettelytapaa koskevia tietoja eivätkä tietoja, jotka ovat vastoin yleistä järjestystä.

4. Komissio vahvistaa tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamisessa käytettävät vakiolomakkeet täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset annetaan 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen menettelyn mukaisesti.
5. Toimivaltaisten viranomaisten on annettava 3 kohdan mukaisesti julkaistavat tiedot viipymättä tiedoksi komissiolle.

19 artikla

Komission tehtävät ja hallinnollinen tuki

1. Komissio pitää luetteloa toimivaltaisista viranomaisista sekä luetteloa 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista riippumattomista ja pätevästä henkilöistä ajan tasalla ja asettaa ne verkkoon saataville. Luettelossa on ainoastaan kyseisten henkilöiden nimet.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle toimenpiteistä, jotka ne ovat toteuttaneet seuraamusten määräämiseksi 13 artiklassa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta. Komissio ilmoittaa tästä muille jäsenvaltioille.
3. Komissio ylläpitää keskustietokantaa, johon 18 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti julkaistut tiedot arkistoidaan ja jossa ne asetetaan verkkoon saataville.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

*20 artikla***Komiteamenettely**

1. Komissiota avustaa riidanratkaisukomitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

*21 artikla***Uudelleentarkastelu**

Komissio arvioi tämän direktiivin täytäntöönpanoa 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä ja esittää neuvostolle sitä koskevan kertomuksen. Kyseiseen kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus.

*22 artikla***Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2019. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset komissiolle kirjallisina.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

*23 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä direktiiviä sovelletaan kaikkiin valituksiin, jotka tehdään 1 päivänä heinäkuuta 2019 tai sen jälkeen riita-asioissa, jotka koskevat 1 päivänä tammikuuta 2018 tai sen jälkeen alkavana verovuonna ansaittua tuloa tai pääomaa. Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin päättää soveltaa tätä direktiiviä mihin tahansa valitukseen, joka on tehty ennen kyseistä ajankohtaa tai joka koskee aiempia verovuosia.

*24 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 10 päivänä lokakuuta 2017.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
T. TÖNISTE